

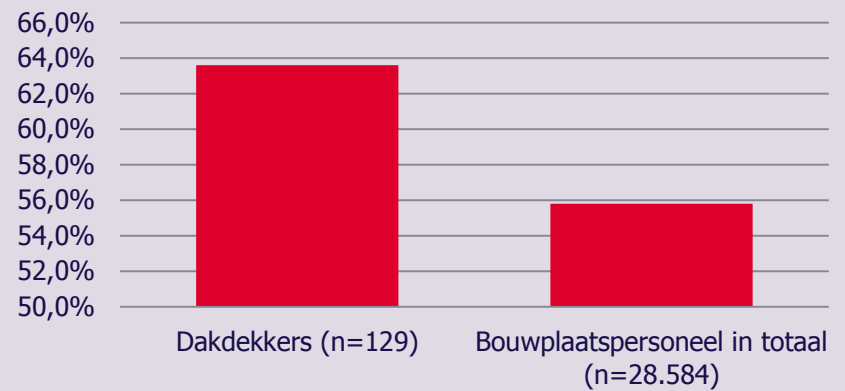
Geen vuiltje aan de lucht?

Of toch wel?

Klachten over stof

Is er een probleem?

Dat hangt af van:

- Het effect
- De hoogte van de blootstelling

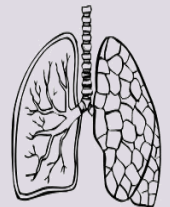
Is er een probleem?

Een deel van het stof wordt afgevangen:

- Neus
- Mond
- Slijm/Trilhaartjes in luchtpijp

Dit verdwijnt door inslikken en door het snuiten van de neus

Een deel van het stof blijft in de longen

Is het inademen van stof erg?

Als je teveel stof inademt, kun je klachten krijgen:

- Irritatie van de luchtwegen
- Benauwdheid en kortademigheid
- Hoesten

Het stof dat vrijkomt als dakpannen worden gezaagd, bevat kwartsstof.

Blootstelling aan kwartsstof is extra schadelijk:

- Blijvende schade aan de long (stoflong/silicose)
- Kankerverwekkend

Dus ja, als je teveel stof inademt, is dat erg!

Wat is teveel stof?

**Hoeveel kwartsstof mag er in de lucht zitten?
Dat is 0,075 mg/m³ (gemiddeld over 8 uur).**

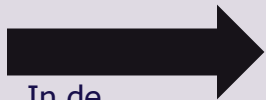
1 potje kwartsstof
(12,5 gram)

67 olympische zwembaden
(67 x 2500 m³)

Kwarts in dakpannen

Waar zit meer kwarts in?

In de
keramische
dakpan

VHV rood
(keramisch)

Sneldek Monier grijs
(beton)

Wordt de grenswaarde (15 min) voor kwarts overschreden?

Metabo 230 WX-24 Quick
Metabo 150 WE-14 Quick

Ja!

**Kans op overschrijding
grenswaarde 100%**

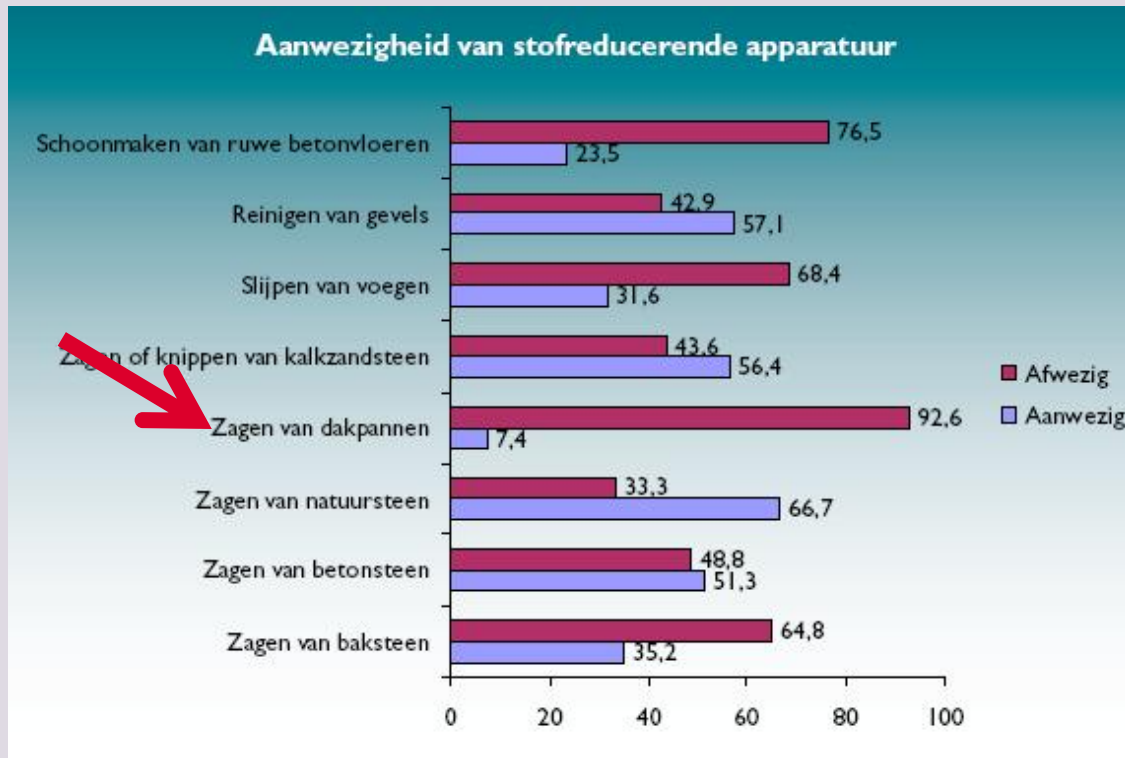
Op 1 meter afstand:
Ca. 30%

Op 3 meter afstand:
Ca. 20%

Worden beheersmaatregelen gebruikt?

Inspectieproject Arbeidsinspectie 2007

Samenvattend:

Te veel stof is schadelijk

Bij het op maat zagen van dakpannen komt (te) veel stof vrij

Er wordt vrijwel geen stofbeperkende apparatuur gebruikt

Wat kunnen we eraan doen?

Beheersmaatregelen:

- Dakpanknipper
- Haakse slijper met afzuiging
- Haakse slijper met watertoevoer
- Stationaire zaagmachine met afzuiging
- Stationaire zaagmachine met watertoevoer

Werkt het?

Kans op overschrijden grenswaarde:

Maatregel	Kans > GW
Dakpanknipper	0%
Haakse slijper 230 met afzuiging	100%
Haakse slijper 150 met afzuiging	100%
Haakse slijper met montolit aquaflex	0,3%
Stationaire natzager	50%
Stationaire zager met afzuiging	100%

N.B. er is gebruik gemaakt van een handzame stofzuiger (DC 2800).
Een grotere stofzuiger geeft mogelijk een beter resultaat.

Conclusie (1)

De dakpanknipper geeft geen stof

Conclusie (2)

Bij gebruik van de Haakse slijper met montolit aquaflex (watertoevoer) wordt de grenswaarde niet overschreden.

Conclusie (3)

Bij gebruik van de stationaire zaag met watertoevoer wordt de grenswaarde regelmatig overschreden (overschrijdingskans is 50%)

Ademhalingsbescherming
type P2 noodzakelijk!

Conclusie (4)

Het gebruik van gereedschap met afzuiging geeft nog teveel blootstelling aan kwartsstof.

- Kleine stofzuiger
- Lange slang
- Hoge uitwerpsnelheid
- Vreemde luchtstromen

Ademhalingsbescherming
Type P3 noodzakelijk
(volgelaats)

(Ook) belangrijk

- **Kwaliteit (zichtbare) zaagsnede**
- **Snelheid van werken**
- **Op het dak of ernaast**
- **Extra struikelgevaar door kabels/slangen/leidingen**
- **Vochtigheid dak**
- **Effect op collega's**
- **.....**

Wat kiest u?

Meer informatie

- www.arbouw.nl
- Keuzewijzer Stofvrijwerken

Meer informatie en vragen:

Arbouw Infolijn 0341 46 62 22